Inventaris dels fons musicals de Catalunya

Volum 9: Fons de la basílica de Santa Maria d'Igualada de l'Arxiu Comarcal de l'Anoia

Inventaris dels fons musicals de Catalunya

Volum 9:

Fons de la basílica de Santa Maria d'Igualada de l'Arxiu Comarcal de l'Anoia

Josep Maria Gregori i Cifré
Anna Romeu i Solà

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions

Aquest treball ha obtingut el Premi de recerca Dr. Joan Mercader en la seva edició de 2014, organitzat per l'Ajuntament d'Igualada per mitjà del Departament de Promoció Cultural i el Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada, amb la col·laboració del Centre d'Estudis Antoni de Capmany de la Universitat de Barcelona. El Jurat es va reunir el 18 de novembre a Igualada, i estava composat per Josep M. Massot, Antoni Dalmau, Francesc Valls, Josep M. Salrach i Josep Miserachs, regidor de Promoció Cultural de l'Ajuntament d'Igualada.

Biblioteca de Catalunya
Dades CIP

Gregori i Cifré, Josep Maria
Romeu i Solà, Anna

Fons de la basílica de Santa Maria d'Igualada de l'Arxiu Comarcal de l'Anoia – (Inventaris dels fons musicals de Catalunya ; 9)
ISBN 978-84-490-6633-7 (UAB)
ISBN 978-84-393-7475-6 (col·lecció)
I. Universitat Autònoma de Barcelona
II. Títol
III. Col·lecció: Inventaris dels fons musicals de Catalunya ; 9
1. Arxiu Comarcal de l'Anoia – Catàlegs
2. Basílica de Santa Maria d'Igualada – Arxius – Catàlegs
3. Música sacra – Catalunya – Bibliografia – Catàlegs
4. Música – Manuscrits – Catalunya – Catàlegs
5. Música – Bibliografia – Catàlegs
6. Arxius – Catalunya – Anoia – Catàlegs

Il·lustració de la coberta: SMI: Au-122

La col·lecció *Inventaris del Fons Musicals de Catalunya* està dirigida i coordinada per Josep Maria Gregori i Cifré, Catedràtic de Patrimoni Musical de la UAB.

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

Ajuntament d'Igualada

Cultura Igualada

Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada

Centre d'Estudis Antoni de Capmany
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Arxiu Comarcal de l'Anoia

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE CIENCIA E INNOVACIÓN

© dels textos: els autors
© bases de dades IFMuC
© d'aquesta edició:
Servei de Publicacions
Universitat Autònoma de Barcelona
Primera edició: setembre de 2016
Tiratge: 350 exemplars
Disseny de la col·lecció: Laia Clos
Diagramació: Jordi Ardèvol
Impressió: Gràfiques Jou, SL
Dipòsit legal: B. 20.681-2016
ISBN (paper): 9788449066337
ISBN (digital): 9788449066344

Als meus avantpassats, que procedents de Calaf
s'establiren a Igualada a principis del 1800,
els rebesavis Vicenç Gregori i Francesca Closa,
besavis Marc Gregori i Maria Martí,
avis Gaspar Gregori i Magdalena Rovira,
pares Josep Gregori i Roser Cifré,
i als oncles P. Eduard Castelltort d'Igualada (O. F. M. Cap.),
P. Marc Gregori (O. C. D.),
Bartomeu Gregori i Maria Teresa Gubern i Josep Pelfort,
amb tota la meva gratitud i reconeixement
pel seu llegat humà, artístic i espiritual.

Josep Maria Gregori i Cifré

Als meus avis Lluís Solà i Díaz i Calamanda Castelltort
i Gassó que des de sempre m'han parlat de com els
seus pares i avis estimaven i apreciaven la música;
també pel seu encoratjament continuat als més diversos projectes.

Anna Romeu i Solà

A la memòria de tots els músics, mestres, organistes,
escolans, cantors i instrumentistes que ompliren de so, vida i
bellesa els temples igualadins en el
decurs dels segles, el llegat dels quals recollim per servar-
lo i transmetre'l a les noves generacions.

Josep Maria Gregori i Cifré – Anna Romeu i Solà

TAULA

PREFACI IX

LA MÚSICA A SANTA MARIA D'IGUALADA XIII
1. El Magisteri de l'Orgue – Mestre de Capella XIV
2. Organistes i Mestres de capella XVI
Sebastià Roca (1574-1579) – Agustí Vinyes (1580-1583) . . XVIII
Joan Coll (1585-1606...) – Andreu Bessier (1586-1590) . . XX
Joan Vilanova (... 1645 – 1662?) XXIV
Josep Vilanova (1663-1666) XXV
Lluís Torres (1666-1680) XXV
Josep Boldú (1682-1687?) XXVIII
Joan Lluch (1689-1702) XXXI
Josep Llobet (1702) XXXIII
Josep Soler (1702-1737) XXXIV
Joan Mestre (1737-1738) XLII
Josep Camins (1738-1770) – Josep Carles XLIV
Miquel Maronda (1770-1777) LIII
Josep Corretger (1777-1787) LV
Josep Regordosa (1789-1804, 1819-1820) LVI
Antoni Mestres (1805-1806) LXI
Francesc Monlius (1806-1817) LXIII
Pere Antoni Busquer (1817–1821) LXVI
Antoni Oller i Biosca (1823-1827, 1847-1851) LXVII
Salvador Pujol (1827-1847) LXIX
Joan Pont i Cos (1851-1871) LXXI
Salvador d'Horta Puigsech i Comelles (1886-1910) LXXVI
Miquel Augé i Vila (1911-1917) LXXVII
Joan Cribillers i Gasó (1917-1936) LXXVIII
3. Cobles de Ministrers LXXIX
3.1. *Oficis i funcions* LXXX
3.2. *Les cobles dels segles XVI-XVII* LXXXIII
3.3. *Les cobles del segle XVIII* LXXXVI
3.4. *Els músics i les capelles dels segles XIX i XX* XCIII
4. El repertori del Fons Musical SMI CII
Bibliografia CXII
Breus notes per a la consulta de l'inventari CXVI

Abreviatures CXVIII
Acrònims dels Inventaris dels Fons Musicals de Catalunya (*IFMuC*) CXX
Sigles Bibliogràfiques CXXI

FONS MUSICAL DE SANTA MARIA D'IGUALADA (*SMI*)

Obres d'autor 3
Obres anònimes 347
Llibres corals 431
Impresos 439

ÍNDEXS

Índex d'autors 505
Índex genèric 511
Índex literari 517

PREFACI

El treball que avui oferim acompleix el doble objectiu de presentar, per una banda, un estudi historiogràfic sobre els organistes-mestres de capella que van regir el magisteri musical de l'església parroquial de Santa Maria d'Igualada entre els segles XVI i principis del XX, i, per l'altra, la catalogació de les col·leccions de manuscrits i impresos que configuren el Fons Musical de la basílica de Santa Maria d'Igualada (SMI) que es conserva a l'Arxiu Comarcal de l'Anoia (ACAN).

Sobre el primer aspecte, cal dir que en el decurs del segle XX van començar a aparèixer les primeres referències relatives a la vida musical igualadina dels segles pretèrits, sorgides de les plomes erudites dels historiadors locals, els quals, a mesura que les descobrien, oferien aspectes puntuals relacionats amb la vila i l'església parroquial.

Els historiadors Joan Segura (1844-1909)[1] i Gabriel Castellà (1876-1959) van ser els primers a donar a conèixer notícies puntuals sobres els organistes i mestres de capella de Santa Maria. Entre els anys 1977 i 1982 vaig tenir l'ocasió de desbrossar les fonts documentals del segle XVIII per estudiar alguns dels aspectes de la vida musical de l'església parroquial i de la vila. Aquells treballs permeteren presentar el perfil dels organistes de Santa Maria d'entre finals del segle XVII i el primer terç del XVIII, així com el procés de construcció de l'orgue dels germans Boscà, l'instrument barroc que pervisqué fins a finals del segle XIX.[2]

---

1. Joan Segura, autor entre d'altres de la *Història de la villa de Santa Coloma de Queralt* (1872) i la *Història d'Igualada* (1907-1908), fou beneficiat organista de Santa Coloma de Queralt, la seva vila natal, entre 1881 i 1909. *Cf.* Palà i Augè, Silvestre, "Aproximació a la vida musical de Santa Coloma en temps antics" dins de *La música a Santa Coloma de Queralt*. Santa Coloma de Queralt: Orfeó Santa Coloma, 1985, p. 13-85.

2. Gregori i Cifré, Josep Maria. "L'orgue de Santa Maria d'Igualada i l'obra restauradora dels orgueners Josep Boscà i Antoni Boscà al segle XVIII", *Butlletí de la Societat Catalana de Musicologia*, I (1979), p. 75-93; "La cobla de músics d'Igualada a la primera meitat del segle XVIII", *I Congreso Nacional de Musicologia*. Saragossa: Institución Fernando el Católico, 1981, p. 319-326; "Els organistes de Santa Maria d'Igualada en el període 1689-1738: documents per a la seva història", *Recerca Musicològica*, I (1981), p. 95-112; i "Notes

Els estudis i aportacions anteriors tenen la vàlua d'haver obert les portes a la recerca sobre la vida musical igualadina i de col·laborar, amb les seves puntuals aportacions, al seu coneixement i difusió. Ara, gràcies al buidatge sistemàtic de les fonts documentals, històriques i musicals, podem oferir una lectura ampliada i aprofundida de la vida musical de l'església parroquial i també de la seva incidència dins l'entorn igualadí.

Les primeres notícies sobre el fons musical de Santa Maria d'Igualada (SMI) les van fer públiques els musicòlegs Maria Ester-Sala i Josep M. Vilar, el 1988.[3] En aquella època el fons romania a l'interior d'unes caixes de grans dimensions situades a les golfes de l'Ajuntament d'Igualada.[4] El trasllat del fons de la parròquia a l'Ajuntament es deuria produir a mitjans de la dècada dels anys 1970. Arran de la inauguració el 1986 del nou Arxiu Comarcal de l'Anoia (ACAN), el fons musical SMI va passar a formar part del dipòsit de fons documentals del nou arxiu. Marta Vives i Sabaté, arxivera i directora de l'ACAN, va confeccionà un primer llistat d'inventari del fons abans d'instal·lar-lo a les capses d'arxivador en què el vam retrobar.[5]

Durant el curs 2002-2003, dins del context de les pràctiques de l'assignatura de "Patrimoni Musical" de la l'antiga llicenciatura d'Història i Ciències de la Música que imparteixo a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), vam endegar el procés de catalogació del fons SMI. En aquella primera etapa vam comptar amb la col·laboració de Núria Martí i Cristina Roca, a les quals s'hi afegí Adriana Muntades el 2007. Aquelles primeres intervencions van permetre posar el fil a l'agulla al procés de fitxatge del repertori manuscrit, d'acord amb els criteris de descripció de documents musicals del Projecte IFMuC (Inventaris dels Fons Musicals de Catalunya) de la UAB.[6]

La labor va romandre interrompuda fins que, en un primera intervenció el 2009 i de forma continuada a partir de 2013, s'hi va incorporar la jove investigadora igualadina Anna Romeu i Solà, llicenciada en Història i Ciències de la Música (2009) i Màster en Musicologia i Educació Musical (2011) per la UAB. En el decurs dels darrers anys Anna Romeu completà la fase

---

sobre la vida musical igualadina al primer terç del segle XVIII", *Miscellanea Aqualatensia*, 3 (1983), p. 169-183.

3. SALA, Maria-Ester – VILAR, Josep M. "Igualada. Arxiu Municipal", *Revista Musical Catalana*, 41 (1988), p. 37.

4. Allà havíem tingut ocasió de visitar-lo en diverses ocasions entre 1977 i 1982.

5. Aquell primer inventari, que ens ha estat de molta utilitat, contenia un llistat de 750 registres numerats de forma successiva segons l'ordre de recepció de les partitures a l'hora de ser traslladades a les capses d'arxivador de l'ACAN.

6. Els resultats del projecte de catalogació dels fons musicals de Catalunya es poden consultar a través del web <http://ifmuc.uab.cat>. Vegeu també el cens dels fons musicals localitzats fins el 2015 a GREGORI I CIFRÉ, Josep Maria. "El Cens IFMuC dels Fons Musicals de Catalunya", *Lligall*, 38 (2015), p. 136-168 (<http://www.arxivers.com/index.php/documents/publicacions/revista-lligall-1/lligall-38-1/1525-4-historia-arxivistica/file>).

del fitxatge descriptiu i assumí la informatització del fons que ha permès de donar pas al procés de catalogació.

L'acompliment final d'aquest treball, en la seva doble vessant històrica i catalogràfica, s'ha vist curullat per l'atorgament del Premi de Recerca Doctor Joan Mercader.[7] La seva concessió ens ha permès, per una banda, aprofundir en el relat musicològic, mitjançant l'exploració a fons de la documentació historiogràfica, i, per l'altra, completar els procés de confecció del catàleg, establint l'ordenació definitiva dels registres i la digitalització dels íncipits musicals que incorporem al terme dels camps de descripció.

L'edició del catàleg mostra la fitxa catalogràfica de cadascuna de les obres que configuren el repertori del fons, amb la descripció dels continguts musicals i codicològics de cada manuscrit i imprès musical. Cada registre va acompanyat de la imatge digitalitzada del respectius íncipits musicals, la qual cosa permet visualitzar amb fidelitat la particularitat paleogràfica de cada manuscrit, amb la informació dels continguts musicals, i textuals, de l'inici de cada obra. La visualització dels íncipits musicals esdevé de gran utilitat, mentre esperem disposar de la digitalització completa de les col·leccions manuscrites dels fons.

El fons musical SMI es conserva en 46 capses d'arxivador. El seu còmput total és de 984 registres ordenats en quatre col·leccions: 632 «obres d'autor», 157 «obres anònimes», 7 «llibres corals» i 188 «impresos». A banda dels fons objecte del present treball, l'ACAN acull els fons musicals Paquita Madriguera (1900-1965), Joan Just i Bertran (1897-1960), Josep Muset (1889-1957) – Frederic Muset (1896-1979), Societat Coral Apol·lo (1900-1913), Orquestra Triomfal (1940) i el del Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada (CECI), entre d'altres. D'altra banda, el fons Gabriel Castellà, generós en notes i transcripcions de documents que pertanyen als arxius parroquial i de la ciutat, conté una petita col·lecció de llibrets d'oratoris i villancets del segle XVIII, que de ben segur desvetllarà l'interès d'algun investigador del barroc musical a Catalunya.[8]

La realització del treball que teniu a les mans ha estat possible gràcies l'ajuda i a les facilitats que, en tota hora i moment, ens han brindat Marta Vives i Sabaté, directora de l'ACAN, i la seva mà dreta, Mari Luz Cristóbal. A elles la nostra més sincera gratitud.

7. Gregori i Cifré, Josep Maria – Romeu i Solà, Anna. *La música a la basílica de Santa Maria d'Igualada (segles XVI al XX). Catalogació del seu fons musical*. Premi atorgat per l'Institut Municipal de Cultura d'Igualada en el marc dels Premis Ciutat d'Igualada 2014.

8. Es tracta de 14 llibrets amb textos d'oratoris i villancets musicats pels mestres Josep Picanyol i Josep Pujol de la catedral de Barcelona, Jaume Caselles de Santa Maria del Mar, Antoni Sala de la Seu de Lleida i Jaume Puig mestre de capella de Santa Maria de Balaguer, datats entre 1729 i 1756.

Agraïm als senyors Albert Tulleuda —director del Museu de la Pell d'Igualada—, Josep Miserachs —antic Regidor de Promoció Cultural de l'Ajuntament d'Igualada, traspassat el juny de 2015—, Pere Camps —actual Regidor de de Promoció Cultural i Comerç—, Josep Rabell —director de l'Institut Municipal de Cultura d'Igualada—, i al Dr. Antoni Dalmau, el seu suport així com la seva implicació i complicitat en la materialització d'aquest treball.

Josep Maria Gregori i Cifré
Catedràtic de Patrimoni Musical de la UAB

Vilassar de Mar, 16 de juliol de 2016